

CIF

Comissió d'Igualtat i Feminisme
Parlament de Catalunya

Sessió 9. Dilluns, 26 de maig de 2025. XV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Sol·licitud de compareixença d'una representació de la Universitat Pompeu Fabra i de la Universitat Oberta de Catalunya davant la Comissió d'Igualtat i Feminisme perquè informi sobre els resultats de l'estudi «Adolescentes, TikTok e Instagram: percepciones sobre el impacto de las tecnologías digitales en su vida social». Tram. 356-00695/15 Elena Díaz Torrevejano, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.*
2. Sol·licitud de compareixença d'una representació de la ponència de la Conferència Internacional Men in Movement VI davant la Comissió d'Igualtat i Feminisme perquè informi sobre les masculinitats dels homes feministes del futur. Tram. 356-00696/15 Elena Díaz Torrevejano, Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
3. Sol·licitud de compareixença d'una representació de SOS Racisme davant la Comissió d'Igualtat i Feminisme perquè presenti l'informe «Invisibles. L'estat del racisme a Catalunya». Tram. 356-00704/15 Tània Verge Mestre, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Susanna Segovia Sánchez, Grup Parlamentari Comuns, Maria Pilar Castillejo Medina, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.*
4. Sol·licitud de compareixença d'una representació de l'associació Veus Gitanes davant la Comissió d'Igualtat i Feminisme perquè exposi el seu punt de vista sobre la Proposició de llei de modificació de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. Tram. 356-00733/15 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
5. Proposta de resolució sobre la millora de l'accés a la profilaxi preexposició al VIH. Tram. 250-00165/15 Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 119, 134; esmenes: BOPC 169, 14).
6. Proposta de resolució sobre la protecció del personal funcionari i laboral dels serveis penitenciaris davant les agressions sexuals. Tram. 250-00277/15 Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Debat i votació (text presentat: BOPC 154, 74).

7. Proposta de resolució sobre la bretxa de gènere en la intel·ligència artificial. Tram. 250-00338/15 Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 172, 114; esmenes: BOPC 214, 9).

8. Compareixença d'una representació de l'associació Dones en Xarxa davant la Comissió d'Igualtat i Feminisme per a informar sobre el paper, el protagonisme i els reptes de les dones amb relació a les tecnologies de la informació i la comunicació. Tram. 357-00098/15 Comissió d'Igualtat i Feminisme. Compareixença.

* D'aprovar-se els punts 1 i 3 de l'ordre del dia (tram. 356-00695/15 i 356-00704/15), la presidenta, de conformitat amb l'article 54.4 del RPC, proposarà ampliar l'ordre del dia per incloure la substanciació de les compareixences en aquesta mateixa sessió.

Punt 5 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la millora de l'accés a la profilaxi preexposició al VIH

250-00165/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS

Reg. 14997 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 17.12.2024

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, M. Àngels Planas i Crous, portaveu a la Comissió d'Igualtat i Feminisme del Grup Parlamentari de Junts, Jordi Fàbrega i Sabaté, diputat del Grup Parlamentari de Junts, Judith Toronjo i Nofuentes, diputada del Grup Parlamentari de Junts, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la proposta de resolució següent sobre per a millorar l'accés a la profilaxi preexposició (PrEP) al Virus de la Immunodeficiència Humana (VIH), per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Igualtat i Feminisme.

Exposició de motius

Des de l'any 1987, l'1 de desembre es commemora el Dia Mundial de la SIDA (Síndrome d'Immunodeficiència Adquirida), causada pel VIH (Virus d'Immunodeficiència Humana), una malaltia que actualment a Catalunya afecta a 35.353 persones, i que amb el tractament s'ha convertit en una malaltia crònica, amb un important canvi de paradigma arrel dels avenços científics de les darreres dècades.

La iniciativa ONUSIDA fixa l'objectiu 95-95-95, per tal d'aconseguir el 2030 que el 95% per cent de les persones amb VIH estiguin diagnosticades, que el 95% de les persones diagnosticades estiguin tractades i que el 95% de les persones en tractament ja tinguin càrrega viral indetectable i per tant, intransmissible.

Per tal de disminuir el contagi del VIH disposem des del 2019 d'una eina molt efectiva amb la profilaxi pre-exposició, coneguda popularment com a PrEP per les seves sigles en anglès (Pre-Exposure Prophylaxis). És una estratègia de prevenció del VIH que consisteix a prendre una medicació contra el virus (antiretrovirals) abans d'estar-hi potencialment exposat, per evitar la probabilitat d'infecció que està indicat per a persones seronegatives que, per la seva situació personal o en determinades èpoques, poden tenir una alta probabilitat d'exposició al VIH. La medicació que s'utilitza per fer la PrEP combina dos components actius (emtricitabina i tenofovir) que actuen bloquejant un element del VIH que li permet infectar les cèl·lules i replicar-se. Per tant, la persona que fa PrEP aconsegueix bloquejar la infecció per VIH, encara que el seu organisme hagi tingut contacte amb el virus.

La PrEP està incorporada al nostre sistema de salut des de l'1 de novembre de 2019. A partir d'aquest moment, hi poden accedir, sense cost per a l'usuari, les persones que es considera que tenen més risc de contraure el

VIH. Catalunya disposa de 19 centres autoritzats per a la prescripció, dispensació i seguiment de la PrEP amb finançament del sistema públic de salut. Un tractament que inclou la presa de la pastilla diària i la realització d'un test de malalties de transmissió sexual cada 3 mesos. Diversos estudis, tant nacionals com internacionals, han demostrat que la PrEP és altament efectiva —ofereix una protecció propera al 100%—, sempre que es prengui seguint les pautes de prescripció.

Malauradament, recentment hem conegut que actualment la llista d'espera per accedir a aquest tractament a Catalunya és entre 14 i 16 mesos, en funció dels diferents centres. Es calcula que actualment s'administra la PrEP a unes 10.800 persones, però unes altres 3.500 estan en llista d'espera per poder-hi accedir, amb el risc que comporta de contagi durant tots aquests mesos d'espera.

Recentment s'ha aprovat a l'Ajuntament de Barcelona una moció a instàncies del grup municipal de Junts per Catalunya que insta a l'ajuntament a incrementar els recursos que destina al BCN Checkpoint per tal que pugui desenvolupar el projecte PrEP Point com a centre de referència per prescriure i dispensar la PrEP.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Incrementar els recursos que el Departament de Salut destina als diferents centres autoritzats per a la dispensació de la PrEP, permetent prescriure i dispensar la PrEP escurçant i eliminant durant el 2025 la llista d'espera de les persones que necessiten ser tractades.
2. Elaborar una campanya informativa en col·laboració amb els centres i les entitats especialitzades d'àmplia difusió sobre la PrEP en la prevenció del contagi del VIH, al mateix temps que reforci la importància de la resta de mètodes preventius respecte a la totalitat de les malalties de transmissió sexual.

Palau del Parlament, 12 de desembre de 2024

Mònica Sales de la Cruz, portaveu; M. Àngels Planas i Crous, portaveu a la CIF; Jordi Fàbrega i Sabaté; Judith Toronjo i Nofuentes, diputats, GP Junts

ESMENES PRESENTADES

Reg. 23955; 24031 / Admissió a tràmit: Mesa de la CIF, 03.03.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 23955)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De modificació del punt 2

2. Impulsar noves campanyes de comunicació i ampliar les ja existents sobre els mètodes de prevenció del VIH i altres ITS, en col·laboració amb agents sanitaris i socials, així com seguir treballant en eliminar l'estigmatització de les persones amb VIH.

GRUP PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (REG. 24031)

Esmena 1

GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (1)

~~De supressió i addició al punt 2~~

2. Elaborar una campanya informativa, *amb perspectiva de gènere i enfocament interseccional per tal de tenir en compte tots els grups socials*, en col·laboració amb els centres i les entitats especialitzades, d'àmplia difusió sobre la PrEP en la prevenció ~~del contagi~~ *de la infecció del VIH*, al mateix temps que reforci la importància de la resta de mètodes preventius respecte a la totalitat de les ~~malalties~~ *infeccions* de transmissió sexual. *Aquesta campanya ha de complir amb els objectius previstos en el Pla d'acció enfront del VIH i altres ITS 2021-2030.*

Punt 6 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre la protecció del personal funcionari i laboral dels serveis penitenciaris davant les agressions sexuals

250-00277/15

PRESENTACIÓ: GP VOX

Reg. 22369 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 11.02.2025

A la Mesa del Parlament

Joan Garriga Doménech, portavoz del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Mónica Lora Cisquer, diputada del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, de acuerdo con lo establecido por los artículos 167 y 168 del Reglamento del Parlamento, presentan la Propuesta de resolución en protección a los funcionarios y personal de los servicios penitenciarios de nuestra región contra las agresiones y especialmente contra las agresiones sexuales graves, para que sea sustanciada ante la Comissió d'Igualtat i Feminisme, con el siguiente texto:

Exposición de motivos

El sistema penitenciario catalán atraviesa una crisis sin precedentes debido a la deficiente gestión del Departamento de Justicia. En los últimos años, las agresiones a los funcionarios de prisiones han aumentado de manera preocupante, con una media de un incidente diario y 1,5 funcionarios agredidos diariamente. Además, en los últimos tres años el 63,94% de las agresiones a trabajadores penitenciarios, son protagonizadas por internos extranjeros.

Los datos al inicio del año 2025, lejos de disminuir han aumentado, en el mes de enero se han registrado más de 50 agresiones, entre ellas:

- Tres funcionarios heridos en Lledoners, tras ser atacados con mordiscos y puñetazos.
- Un funcionario con fractura en un dedo en Brians.
- Un interno provoca un incendio en Ponent y agrede a los trabajadores penitenciarios.
- Una jefa de unidad herida en Puig de les Basses tras ser atacada por un interno.
- En Brians 2, un interno marroquí agrede por sorpresa a tres funcionarios.
- Disturbios generalizados en Lledoners, que terminan con un funcionario con una costilla fisurada.

A este clima de violencia se suman dos hechos especialmente graves: por un lado, el asesinato de la trabajadora en la prisión de Mas d'Enric, en Tarragona, el pasado 13 de marzo de 2024, el primer caso de este tipo ocurrido en una cárcel en España; por otro, el preocupante aumento de agresiones sexuales graves contra las trabajadoras penitenciarias. Mientras que hace cinco años estos casos eran prácticamente inexistentes, en los últimos cuatro años se han registrado 59 agresiones sexuales graves, 25 de ellas solo en 2024.

Sin embargo, lejos de provocar un cambio de rumbo en las políticas penitenciarias, estos hechos han sido ignorados por la Generalidad de Cataluña, que sigue priorizando los derechos de los internos sobre la seguridad y la protección de sus trabajadores.

Por último, en tan solo dos años, la población penitenciaria ha aumentado un 11,4%, mientras que, en el mismo periodo, se han eliminado 106 plazas de personal de vigilancia, dejando a los centros con 106 funcionarios menos. Como resultado, la seguridad en las prisiones catalanas no está garantizada, poniendo en riesgo tanto a los funcionarios como a los propios internos.

En este contexto, es urgente adoptar medidas concretas y eficaces para garantizar la seguridad de los funcionarios de prisiones y revertir la situación actual.

Por todo ello, el Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña presenta la siguiente:

Propuesta de resolución

El Parlament de Catalunya insta al Gobierno a:

1. Elaborar un estudio sobre el incremento de las agresiones sexuales en Cataluña para poder determinar las causas y elaborar los perfiles repetidos de los agresores y así combatirlos con más eficacia, incluyendo administrativos, funcionarios de prisiones, equipos de seguridad, psicólogos, educadores y personal sanitario.

Palacio del Parlament, 5 de febrero de 2025

Joan Garriga Doménech, portavoz; Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto;
Mónica Lora Cisquer, diputada, GP VOX

Punt 7 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la bretxa de gènere en la intel·ligència artificial

250-00338/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS

Reg. 26027 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 04.03.2025

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, M. Àngels Planas i Crous, portaveu a la Comissió d'Igualtat i Feminisme del Grup Parlamentari de Junts, Anna Navarro i Descals, diputada del Grup Parlamentari de Junts, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre la bretxa de gènere en la Intel·ligència Artificial, per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Igualtat i Feminisme, amb el text següent:

Exposició de motius

La intel·ligència artificial (IA) està transformant profundament la societat, l'economia, la política i els models de consum i entreteniment, entre altres.

Alhora, comporta reptes ètics i socials, i per això és fonamental garantir un desenvolupament tecnològic que sigui íntegre, inclusiu i respectuós amb la igualtat de gènere.

Fa uns anys, la bretxa digital es definia principalment per l'accés a internet i a dispositius electrònics. Les persones sense connexió a la xarxa quedaven excloses de nombroses oportunitats educatives, laborals i socials, fet que generava una desigualtat significativa entre els que hi tenien accés i els que no.

Avui dia, la bretxa digital ha evolucionat i ja no es tracta únicament de poder accedir a internet, sinó de tenir accés i coneixements sobre la intel·ligència artificial (IA). Això implica una nova forma de desigualtat, ja que la capacitat d'entendre, utilitzar i desenvolupar IA s'ha convertit en un factor clau per al progrés econòmic i social.

Aquesta bretxa s'agreuja quan hi incorporem el factor gènere.

La bretxa de gènere en el sector tecnològic i, en particular, en la IA, es manifesta en la poca presència femenina als estudis STEM (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques), en l'àmbit de la recerca i en el mercat laboral tecnològic.

Això es tradueix en una baixa contractació de dones en posicions tècniques i directives, la manca d'oportunitats per accedir a llocs de lideratge i l'existència d'una bretxa salarial significativa.

El fet de que faltin dones en posicions tècniques fa que les tecnologies com la IA no estiguin entrenades com cal, no representant les dones, la meitat de la població.

Segons diferents estudis, les dones representen un percentatge reduït en àmbits clau del sector de la intel·ligència artificial, com ara la recerca, la direcció de

projectes tecnològics i la creació d'empreses emergents en aquest sector. En l'àmbit acadèmic i de recerca, la presència de dones en posicions de lideratge en grups d'investigació sobre IA és molt baixa, fet que limita la diversitat de perspectives en el desenvolupament de noves tecnologies i la identificació de biaixos.

Pel que fa a la direcció de projectes tecnològics, les dades mostren que els equips d'IA a les grans empreses tecnològiques continuen estant fortament masculinitzats, i la presència de dones en rols de decisió és escassa. Aquesta realitat dificulta la implementació de mesures que garanteixin una IA més inclusiva i ètica. A més, en l'àmbit de l'emprenedoria tecnològica, les dones es troben amb obstacles addicionals, com l'accés desigual al finançament i la manca de xarxes de suport, fet que frena la creació d'empreses liderades per dones en el sector de la IA.

El problema d'una ciència feta gairebé exclusivament per homes és que reflecteix les seves experiències, interessos i valors i, tot i així, afirma que el resultat d'aquest exercici és una cosa universal, tot i que deixi fora les dones i molts altres grups.

D'altra banda, molts sistemes d'IA actuals reflecteixen i amplifiquen desigualtats de gènere preexistents. Per exemple, en l'àmbit de la contractació, s'han detectat algoritmes que penalitzen les candidatures femenines perquè han estat entrenats amb dades històricament esbiaixades, en les quals la majoria de contractacions en el sector tecnològic han estat masculines. Això genera un cercle viciós que perpetua la manca d'oportunitats per a les dones en aquest sector.

A més, les tecnologies de reconeixement facial, han sigut entrenades amb imatges d'homes blancs, han mostrat un major índex d'error en la identificació de rostres femenins, especialment en dones racialitzades. Aquesta problemàtica pot tenir conseqüències greus en aplicacions que van des de la seguretat fins al control d'accés a serveis digitals.

També cal destacar que molts assistents virtuals, com Siri, Alexa o Google Assistant, solen estar dissenyats amb veus femenines i una actitud submissa, la qual cosa reforça estereotips de gènere sobre el paper de les dones en la societat. Aquesta elecció no és casual, ja que es basa en estudis de mercat que indiquen que les veus femenines són percebudes com més amables i servicials. Això contribueix a una representació esbiaixada de la dona en la tecnologia i en la IA, perpetuant rols tradicionals de gènere.

Aquests biaixos en els sistemes d'IA evidencien la importància d'incorporar una perspectiva de gènere en totes les etapes del desenvolupament tecnològic, des de la idea inicial fins al disseny mateix dels models, per assegurar-ne el correcte funcionament. Per tal de corregir aquestes desigualtats, és fonamental fomentar la diversitat en els equips d'IA, millorar la qualitat i la representativitat de les dades amb què s'entrenen els algoritmes i implementar mecanismes de supervisió per garantir que aquestes tecnologies no perpetuïn discriminacions.

Reduir la bretxa de gènere en la IA no és només una qüestió de justícia social, sinó també de qualitat tecnològica. La manca de diversitat en el desenvolupament d'aquesta tecnologia no només perpetua desigualtats, sinó que també limita la seva capacitat d'innovació i la seva eficàcia.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Incorporar la perspectiva de gènere en l'estratègia de recerca i desenvolupament en IA a Catalunya, assegurant que els programes de foment de la IA incloguin mesures específiques per reduir la bretxa de gènere.
2. Fomentar l'accés de les dones a estudis STEM i carreres tecnològiques, promovent programes de sensibilització, beques específiques i accions d'orientació professional.
3. Garantir la inclusió i diversitat en els projectes d'IA finançats per la Generalitat, establint criteris que incentivin la presència de dones en equips de recerca, startups tecnològiques i empreses del sector digital.
4. Crear mecanismes de control i auditoria per detectar i corregir biaixos de gènere en els algoritmes i sistemes d'IA utilitzats a l'Administració pública catalana, promovent l'ús d'IA ètica i transparent en els serveis públics.
5. Fomentar la igualtat de gènere en el sector tecnològic i digital.
6. Destinar recursos a la recerca en IA inclusiva i equitativa, reforçant la col·laboració amb universitats, centres de recerca i el sector privat per desenvolupar projectes que abordin els biaixos de gènere en la tecnologia.
7. Impulsar campanyes de sensibilització sobre la importància d'una IA sense biaixos de gènere, dirigides tant al sector educatiu com empresarial, per promoure un ús responsable i equitatiu d'aquesta tecnologia.

Palau del Parlament, 26 de febrer de 2025

Mònica Sales de la Cruz, portaveu; M. Àngels Planas i Crous, portaveu a la CIF; Anna Navarro i Descals, diputada, GP Junts

ESMENES PRESENTADES

Reg. 33920 / Admissió a tràmit: Mesa de la CIF, 30.04.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 33920)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De modificació i **addició** al punt 1

1. *En el marc de l'Estratègia d'Igualtat de Gènere en la Ciència, seguir incorporant la perspectiva de gènere en l'estratègia de recerca i desenvolupament en IA a Catalunya, assegurant que els programes de foment de la IA incloguin mesures específiques per reduir el biaix de gènere. A més, **potenciar el rol de la dona en l'àmbit de la IA, amb mesures específiques per reduir la bretxa de gènere, en les actuacions que es desenvolupen en el marc de l'Estratègia d'Intel·ligència Artificial de Catalunya (Catalonia.AI), en coordinació amb el Pla DonaTIC.***

Esmena 2

GP Socialistes i Units per Avançar (2)

*De modificació i **addició** al punt 3*

3. *Fomentar la inclusió i diversitat en els projectes d'IA finançats per la Generalitat, establint criteris que incentivin la presència de dones en equips de recerca, startups tecnològiques i empreses del sector digital, **en posicions de lideratge, direcció i gerència, així com buscant la paritat en totes les fases del procés de desenvolupament tecnològic.***

Esmena 4

GP Socialistes i Units per Avançar (4)

*De modificació i **addició** al punt 6*

6. *Fomentar la recerca en IA inclusiva i equitativa, reforçant la col·laboració amb universitats, centres de recerca i el sector privat, **en el marc de les convocatòries existents**, per desenvolupar projectes que abordin els impactes dels biaixos de gènere **des d'una perspectiva interseccional (racialització, d'edat, de capacitat, entre d'altres)** en la tecnologia.*

Esmena 3

GP Socialistes i Units per Avançar (3)

De modificació del punt 7

7. *Sensibilitzar sobre la importància d'una ètica d'ús de la IA respectuosa amb els drets humans, la igualtat de tracte i la no discriminació i la igualtat de gènere, dirigides a tots els sectors de la societat, tant al sector educatiu com al sector productiu i empresarial, el sector del coneixement i l'administració pública, per promoure un ús responsable i equitatiu d'aquesta tecnologia.*
